

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
Brassóban, Nagy- s Czérna-utca sarkán  
Papp Ferencz butoraktára fölött,  
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtti  
9—11 óra között,  
és Bolonya, mester-utca 325. sz. alatt,  
hol minden délután található.  
A lap szellemi részét illető minden közle-  
mény, valamint az  
előfizetési pénzek és hirdetések  
bérmentesen ide küldendők.  
Agy-küküllőmegyei érdekű közlemények  
Horváth László  
árrszerkesztőhöz Segesvárra küldendők,  
a kis-küküllőmegyei érdekű közlemények  
Gyöngyössi István  
árrszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

# BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

AZ E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágotthai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s. társa hirdetési irodájában.

42-ik szám.

Brassó, Kedd, április 9-én.

V. évfolyam. 1889.

## Előfizetési felhívás

### „BRASSÓ“

ezimű  
politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és  
szépirodalmi lap  
második negyedére.

Lapunk április hó elsejével ötödik évfolyamának második negyedébe lépven, ezennel új előfizetést hirdetünk. Tisztelt előfizetőinket kérjük tisztelettel: sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani, minthogy lapot csak úgy küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen beérkeznek.

A hazafias ügy iránti tekintetből kérjük lapunk szives terjesztését.

## Előfizetési árak:

Három negyedre (ápril—decz.) 4 frt 20 kr.  
Félévre (ápril—sept.) . . . 3 „ 50 „  
Negyedévre (ápril—junius) . 1 „ 80 „  
Külföldre egész évre . . . 20 frank.

Az előfizetések legcélszerűbben postautalvánnyal küldendők a „Brassó“ kiadóhivatalába.

Kiváncsra bárkinek mutatvány-számmal készségesen szolgálunk. Gyűjtőknek 6 egyszerre beküldött előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Mint eddig, — úgy ezentul sem fogunk kimélni semmi anyagi áldozatot, csak kérjük a t. közönség b. tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

## A Vaskapu.

Budapest, 1889. április 4.

A képviselőház minden pártja megadta helyeslését a Vaskapu szabályozásáról szóló javaslat tárgyalásánál ennek az epochális kulturműnek létrejöttéhez. Még az ellenzék is, mely annak idején a szabályozás elhalasztása mellett küzdött, kénytelen volt szónokai által elismerni szükséges voltát annak, hogy Magyarország méltó módon megfeleljen nemzetközi kötelezettségeinek, melyek reá hárítják e munkát. És midőn az ellenzék egyik szónoka ezen nyilatkozathoz azon megjegyzést fűzte, hogy a szabályozási mű oly módon fogantatott, hogy Magyarország technikai ügyessége és technikai szorgalma a külföld előtt a legfényesebben megvilágítva legyen, ez oly kíváncsi volt, melynek teljesítése már eleve biztosítva van.

Baross miniszter neve szerencsére még az

ellenzék szemében is a legmegnyugtatóbb kezeség arra nézve, hogy Magyarország e mű technikai kivitelével mintaszerű kulturmunkát végezni és az egész külföld előtt becsületet szerezni fog. A Vaskapu szabályozása által hazánk immár a legszorosabb gazdasági összeköttetésbe lép a kelettel. Az akadályaitól megszabadított vízi-út Budapesttől a Fekete tengerig a Balkán-félsziget népeit gazdasági termékeink számára minden eddigi technikai alkotásnál, a Salonikivel és Konstantinápolylyal már létesített vasúti összeköttetésnél sokkal jobban közeléinkbe hozza. Csak kellően ki kell használni a néhány esztendőnyi rövid időt, mely a szabályozás befejezéséhez rendelkezésre áll. A magyar iparnak s kereskedelemnek addig az a feladata, hogy a kelet gazdasági viszonyait alaposan kikutassa, pontosan megismerje, mitéle exportképes termékeket nyújt a Balkán és mitéle szükségletek tekintetében van az utalva külföldi termékek bevitelére. És ha ez mind alaposan ki van fürkészve, akkor a magyar termelésnek úgy kell berendezkednie, hogy a gazdasági forgalom viszonyainak lassanként előkészítendő, de biztosan bekövetkezendő megváltozásával felfegyverzetten álljon szemben. Ez, és egyedül csak ez képes eszközölni azt, hogy az az áldás, melyet a kelettel való szabad érintkezés hozhat hazánknak, végzetes csapássá ne változzék.

Csak ha kereskedelmi világunk és ipari termelésünk felismerte a kelettel való hasznos gazdasági anyagszere föltételeit, és csak ha e föltételekre kellő időben elkészült, csak akkor lehet majd elhárítani azt, hogy a külföldi ipar a drága pénzünkön alkotott vízi-utat kizsákmányolja, s számunkra az a szép, de hálátlan elégtétel maradjon, hogy a kelet felé győzelmes előnyomulásukban a nyugoti iparczikkek számára önzetlen nagylelkűséggel egyengettük az utat.

S itt már most utalni akarnánk arra, hogy Magyarországon egy országsszerte létező tévedést előbb el kell oszlatnunk, nehogy az, a mitől tartunk s tartanunk kell, annak idején testté, ténynyé váljék. S ez oly tévedés, mely annál veszedelmesebb, minél sürűbb pártolásban részesül a sajtó részéről, sőt a parlament szanckeziójára is igényt emelni törekszik. Azt

állítják ugyanis, hogy a kelet fogyasztásának s szükségleteinek, valamint a Balkán-félsziget termelési fölöslegének a kipuhatólása a kormánynak, illetőleg az ő konzulátusi közegeinek volna a föladata; de fölhangzik az a panasza is, hogy a keleten a konzulátusi ügy nincs magyar kezekben, hanem olyanokban, melyek inkább a cisleithaniai terményeket pártolják. A mi ez utóbbit illeti, legelőbb is meg kell jegyeznünk, hogy a Balkánon valamennyi osztrák-magyar konzulátus, a mennyiben azoknak élén nem épen magyarok állanak, kivétel nélkül hivatalnoki személyzetök körében s többnyire előkelő állásban, magyar származásu tisztviselőkkel rendelkezik, kik bizonyára szívükön viselik hazájuk közgazdasági érdekeit, a mint az Belgrádban, Szalonikiben stb. történik. Ámde sem az államot, sem az ő konzulátusi szolgálatot teljesítő közegeit nem illeti meg az, hogy a kelettel létesítendő kereskedelmi forgalom tárgyában bármely irányban is ők ragadják meg a kezdeményezést. Legjobb esetben is a konzulátusok az érdekelt körök által megindított akeziót tanácscsal gyámolíthatják és tettel elősegíthetik.\*)

A helyi viszonyok tanulmányozása, az illető országok behozatali szükségletének és kiviteli képességének fölismérése ama kereskedők s iparüzők föladata, a kik a Balkán közgazdasági exploitációjára vállalkoznak. Szabadelvű állam perhorrescálja a polgárai fölött való gyámkodást és semmi olyasra nem vállalkozik, a mi a magán kezdeményezést és az egyéni vállalkozási kedvet béníthatná, kereskedőink és iparosaink elég sokáig voltak malom alatti politikusok. Uzzenek már egyszer kereskedelmi politikát is. Ez reájuk nézve jövedelmezőbb, a közjóra pedig üdvösebb lesz.

\*) Hogy ki van e kérdés tekintetében tévedésben, e czikk t. írója, vagy a közönség, az nagyon kérdéses. Annyi azonban bizonyos, hogy czikkíró is, a közönség is. Czikkíró nem ismeri el a konzulátusok hivatottságát a külkereskedelem terjesztésére, a közönség meg kelletlenül többet kíván. A mi nézetünk szerint a konzulátusoknak nem kezdeményezni, hanem utat mutatni kell. Ők ismerik legjobban az illető piacot, az ország viszonyait. Ha ők irányt adtak, a kereskedelem feladata azt kihasználni. De teljesen felmenteni a konzulátusokat nem lehet. Szerk.

## A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

### A Pista gyerek titka.

(Vége.)

— Hát a menyasszonyod? — kérdé az öreg.  
— Az a migraine-nyavalyás kisasszony? Nekem sohase kellett.  
— De a család?  
— Nem törődöm vele!  
— A vagyon . . .  
— Megkeresem a kenyeremet.  
Az öreg ur bosszusan bökölte botjával a kövezet repedéseit.  
— És az én beleegyezésem?  
— Az kell csak a boldogságomhoz.  
— Mért nem kérted előre?  
— Mert tudtam, hogy nem adja meg.  
— Tudtad, hogy én nem akarom szerencsétlenségedet.  
— Boldog vagyok!  
— De az Isten szerelmére, hát mitéle leány az, a kit elvettél?  
— Mondtam már, hogy árva, se pénze, se családja, se neve.  
— Neve sincs? — hörgé az öreg.  
— Ugy van: törvénytelen leány!  
Ezt oly elszántsággal mondta a fiu, mintha az

égbolt leszakadására is készen állana. — Az öreg ur tiltó mozdulatot tett a kezével, azután rekedt kiáltás tört ki ajkain, s összerogyott.

Pista fiakkerbe vitette az apját s a legközelebbi orvoshoz hajtatott.

Ott az öreg ur csakhamar magához tért, végig simítá kezével homlokát, aztán mikor a fiát meglátta, így kiáltott reá:

— Menj! . . . Ne lássalak. Légy átkozott! — S visszadólt ismét színehagyottan, elkékvülve.

Az orvos kijelenté, hogy a beteget kimélni kell az izgalmaktól.

Pista lelkében megrendülve, halvány arczczal távozott az orvostól.

\* \* \*

Egy hónap múlva Pista ezt a levelet kapta az apjától:

»Fiam! Sokkal inkább szeretlek, hogysem örökre el akarnálak taszítani magamtól, és örömet hiszem, hogy te is szeretsz engem és visszatérnél hozzám. Bal-lépésedről kívülem nem tud még senki. Látnod, a mi őseink derék, becsületes emberek s mind jó hazafiak voltak. Te vagy az utolsó sarjadék; azt hittem, ben-ned újra felvirul családunk s én boldog nagypa le-szek. Hát azért őriztük oly féltékenyen nemes, rom-latlan verünket, hogy egy sehonnai vérebe oltsuk azt! Vagy kihalt belőled a családi büszkeség minden érzete?

Fiam, édes fiam! Kerüljön bár az egész vagyom-bomba, de bontsd szét azt az aljas köteléket; emel-kedj ki a sárból, jőjj haza őseid fészkebe, és nősülj meg itt, vedd el, a kit akarsz. Térdeimen állva kér-lek én, az apa, téged a fiut, az ős Tajkosok szíve szól-hozzad az én ajkaimon keresztül: jőjj haza! Hiszen amugy jó anyád sem nyugodhatik békén a sirban. — Ha pedig makacs maradsz és sem az ősi vér, sem anyád emléke, sem az én könyörgésem nem indítanak meg, akkor ez az utolsó szavam hozzad: kitagadlak! megátkozlak! nem ismerlek többé!

Tajkfalvi Tajkoss Boldizsár.

A levélbe ezer forint volt burkolva s egy aláírt utalvány bármilyen összegre a pesti bankhoz.

Néhány nap múlva az öreg ur megkapta a vá-laszt. A fiu leveléhez oda volt csatolva az apa levele, az ezres és az utalvány. — A fiu így írt:

»Kedves apám! Őseim bizonyára nem úgy gon-dolkoznak, mint te, s boldogult jó anyám örömmel látja felülről az én nagy boldogságomat. Feleségem nem tehet arról, hogy született, s ép úgy nem büne neki a »törvénytelen« jelző, mint nekem nem érdemem a »törvényes«. Ez a szerencse dolga! Elég nyomorult a társadalom, elég silány a törvény, hogy századunk-ban a gyermeket bünteti az apa vétkeért, s még nyo-morultabbak azok, a kik a barmok szerint, a születés után osztályozzák az embereket.

## Belföld.

Brassó, ápr. 1. (Országgyűlés.) A képviselőház szombati ülésén harmadszori olvasásában elfogadta a cs. kir. szabadalmazott kassa-oderbergi vasut elsőbbségi kötvényeinek convertálásáról szóló törvényjavaslatot, a Suez-csatorna iránt Konstantinápolyban 1888. évi október hó 29-én kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, a m. kir. államvasutak és a budapest-soroksár-haraszti helyi érdekű vasutvonal engedélyezésére vonatkozó felhatalmazás iránt szóló törvényjavaslatot, a Deéstől Zilahig vezetendő helyi érdekű vasut engedélyezéséről és a szamosvölgyi vasut függő adósságainak rendezéséről szóló törvényjavaslatot, melyek átküldetnek a főrendiházba.

A Horvátországgal 1886-ra történt leszámolás tudomásul vétetvén, a főrendiházzal közölni határozottatott. Most két közösügyi, illetőleg pénzügyi törvényjavaslat következett. Mindkettő Hegedüs Sándor előadó referálta. Az 1885. és 1885. évi közösügyi zárszámadásokra alapított leszámolások szerint Magyarország terhére mutató tartozás fedezéséről szóló törvényjavaslatához csak Irányi szolt röviden, a ház azonban a javaslatot változatlanul elfogadta; az 1887 és 1888. évi közösügyi fizetendő összegekről szóló törvényjavaslatnál úgy általánosságban, mint annak 1. §-ánál Horánszky tett pénzügyi kifogásokat s beszélt a kormány »adósság csinálási mániájáról«, de Wekerle államtitkár kimutatta, mily alaptalan és elhamarkodott Horánszky ezen ítélete s Hegedüs czáfoló észrevételei után a ház e javaslatot is változatlanul fogadta el.

A 12. sorsjegyzékben foglalt kérvények mindenben a kérvényi bizottság javaslatai szerint intéztettek el. — Csupán Körmöczbánya kérvényénél szállalt fel Ámon Ede.

Végül Dániel Gábor a mentelmi bizottság jelentését Rohonczy mentelmi ügyében és a ház előcsarnokában történt ismeretes eset ügyében; Emich Gusztáv pedig a közgazdasági bizottság három rendbeli jelentését mutatta be.

Brassó, ápr. 8. (A miniszter-változás.) A kabinetkérdés végleg el van intézve s legközelebb hivatalosan is közzétételik. E szerint ő felsége Széchenyi Pál gr. kereskedelemügyi miniszter lemondását elfogadta. Szápáry Gyula gr. képviselő kinevezetése földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterre és Szilágyi Dezső képviselő kinevezetése igazságügyminiszterre, továbbá Tisza miniszterelnök felmentése a pénzügyminiszterium ideiglenes vezetésétől, valamint Wekerle Sándor államtitkár kinevezetése pénzügyminiszterre a legközelebbi jövőben várható. Barcsas közlekedésügyi miniszter megtartja a belügyminiszterium ideiglenes vezetését.

Az új miniszteri kinevezések szükségszerűleg változásokat fognak előidézni az államtitkárok sorában

Ha látnád, milyen jó, szép és kedves! ha tudnád, milyen angyal, s hogy engem milyen boldoggá tesz, bizonyára te is másképen gondolkodnál! »Aljas köteleknek nevezed viszonyunkat; csálódol: égbe emelő szárnyakat ad ez nekem. Én nem tudok nélküle élni, s inkább viselem érte a szegénységet, inkább dolgozom a napi kenyérért, hogysem lemondjak róla és a kis angyalról, a kivel ezelőtt két héttel ajándékozott meg.

Én nem szórom vissza átkaidat, apám; igazságtalan vagy hozzám, de nem rossz szíved. — Itt küldöm tisztelettel vissza a pénzedet: a boldogságom nem eladó. Fiúi tisztelettel Pista.\*

Az öreg néhány hónapig hallgatott; gondolta, hogy majd megtöri a fiut a nyomor. De hasztalan várt. Ekkor újra irt, kérve és követelve.

Levele minden kísérő sor nélkül érkezett vissza. A következő levelet már fel sem bontotta a fiu.

\* \* \*

Pista egy meleg nyári nap délutánján sietve ment haza.

A mint belép a hűs folyosóra, úgy tetszik neki, mintha szobájában beszédet hallana.

Önkéntelenül is megáll az ablaka előtt és betekint a csipkefüggönyök között.

A tiszta, kis egyszerű szoba közepén ott alszik a gyermek a bölcsőben. Két pufitos orezáján rózsaszín mosoly, kis fehér kacsói a bölcső nádfonadékára vannak fektetve.

Föléje boldog mosolylyal hajlik a fiatal nő aranyfürtöktől árnyalt fehér arcza; s ott áll az öreg ur is: egyik szeméből a könyvet törli zsebkendőjével, a másikkal a kis alvót nézve, így gyűgyög:

— Istenem! Istenem! milyen gyönyörű is ez a kis kölyök!

is, bár Teleszky István megmaradása az igazságügyi miniszterium államtitkári méltóságban, mint örvendő halljuk, az új kinevezés után is biztosítva van. Matlekovics Sándor kereskedelmi miniszteri államtitkár távozását biztosnak mondják, kinek helyébe Láng László emlegetik. Láng azonban a pénzügyminiszteri államtitkárságra is kombinációban van.

## Külföldi szemle.

Brassó, 1889. ápr. 8.

A román kabinetkrisis még mindég nincs megoldva. Azt hiszik, hogy Rosetti fog a király által a kabinet alakításával ismét megbízatni és hogy a Rosetti-Carb miniszterium jelenlegi összeállításában, természetesen Vernesco kivételével, tovább is vezeti az ügyeket. A Vernesco által birt igazságügyi tárca ez esetben Lahovaryra, az államjavak miniszterére ruháztatnék, kinek ressortját Rosetti miniszterelnök venné át. (Lapunk zárta után érkezett a távirati jelentés, hogy Catargiu bizatott meg kabinet-alakítással.)

A francia események mindinkább érdekesebb alakot öltenek. Boulanger Brüsseltől kiáltványt intézett a választókhoz. Ennek folytán, a francia kormány, hír szerint, követelni fogja Boulanger kiutasítását. Belga kormánykörökben csak a legvégső esetben rendelnek el a kiutasítást.

A minisztertanács már megállapította a rendeletet, melylyel a senatus állami törvényszékké alakítatik. Az átirat, melylyel Boulanger és egyáltalában mindazok, kik a vizsgálat folytán vádoltatnak, e törvényszék elé állíttatnak, ma terjesztetik a senatus elé. A vádat Questnay de Baurepaire főügyész képviseli.

A hazafias liga pörében a fővád (titkos társaság alakítása) alól valamennyi vádlottat fölmentették, de meg nem engedett társaságban való részvétel miatt 100—100 frank pénzbüntetésre és a perköltségek megtérítésére ítélték őket. A közönség az ítéletet a liga, Boulanger és Derouléde éltetésével fogadta.

Mikor Laisant, Naquet és Laguerre f. hó 5 én éjjel Brüsseltől ismét Párisba érkeztek, az északi vasut pályaházában sok rendőrügynök várakozott rájuk; a kiknek az a feladatuk volt, hogy ha Boulanger netán szintén megérkeznék, nyomban tartóztassák le. Beszélük ugyanis, hogy Boulanger ismét vissza akar jönni Párisba, mert szokása igen rossz hatást tett pártbíveire. Egyik versio szerint szándékában van, a Saint-Forgeauban tartandó banquetten váratlanul megjelenni. Boulangerista körökben megjelenésének czél-szerűsége felől igen eltérők a vélemények. Figyelemre méltó Thibeaudnak ama kijelentése, hogy a pártbizottságtól sohasem kapott és nem követelt pénzt. Azt is hangsúlyozta, hogy mindig panaszkodott a miatt, hogy a tábornok a royalista-clique kezében van és meg van győződve a felől, hogy igen sok boulangerista szeretne visszatérni a republikánusok táborába. Hír szerint, Rochefort és Dillon ellen is kiadták az elfogatási parancsot.

A luxemburgi trónkérdés közeledik végső elintézéséhez. A nassau herczeg Frankfurtba utazott, honnan kedden szándékozik elutazni s Koblenzben tölti az éjét; szerdán érkezik meg Luxemburgba és csütörtökön fogja az esküt a kamarában letenni. A herczegasszony egyelőre a königsteini kastélyban marad.

## Hol van Székely Mózes fejedelem fejé eltemetve?

A napokban Brassó történelmi nevezetességű helyeit egy új és első sorban minket magyarokat érdeklő hely felfedezésével gazdagították. A brassói papirosmalomnál lefolyt ütközetben hősi halállal kimult Székely Mózes fejedelem fejének nyughelyéül kijelölték a klastrom-utca 11. számú telken az »Europa« szálló nagy termét.

Ha nem csálódok, a múlt év december 26-án egy vacsora alkalmával Koós Ferencz pohárköszöntő alakjában tette közzé e felfedezést s miután a »Kronstädter Zeitung« kevéssel utóbb skeptikus és gunyos megjegyzést tett reá, Koós Ferencz a »Brassó« ez idei január 10-diki számában megnevezte a forrásokat, honnan adatait merítette: t. i. Bethlen Farkas »Historia de rebus transsylvanicis« című munkájának V. kötetét, melyben Koós szerint Bethlen elbeszéli, hogy Weiss Mihály, Brassó város polgármestere a szerencsétlenül járt fejedelem koponyáját »az ellenség gunyjai elől eltüntetve, saját kertjébe kis gödröt ásott és eltemette;« és Filippi Frigyes 1884-ben megjelent »Aus Kronstadt's Vergangenheit« című munkáját, melyben a szerző a Klastrom-utca 11. számú házat Weiss Mihály házának nevezi. E két adatra támaszkodva Koós Ferencz a »Brassó« idézett számában kijelenti, hogy állítása a Székely Mózes fejének temetési helyét illetőleg nem a képzelődés szüleménye, hanem történelmi tény.

Mevallom, engem a Koós Ferencz által felhozott állítása igazsága felől akkor sem győztek meg, még pedig azon egyszerű okból, mert a lehetőség még nem történelmi tény, de még azért is, mert Koós Ferencz e történelmi esemény bebizonyítására nem egykorú forrásra, hanem egy fél századdal később élt író tanúságára hivatkozott. Az egész dolgot azonban nem tekintettem komoly ügynek. Egy pohárköszöntőben megengedhetjük, hogy valamely lehetséges s tán valószínű történelmi esemény történelmi ténynek declaráltassék, ez utóvégre sem árt senkinek, legkevésbé hazai történetírásunknak.

De azóta a dolog új fordulatot vett. Mint az erdélyrészi lapokból olvasom, a brassói magyar közönség Koós Ferencz állítását készpénz gyanánt vette, az Emke. brassói választmánya jelenken felkarolta az ügyet, elhatározta ama történelmi nevezetességű helynek emléktáblával való megörökítését és a mint olvasom, a gyűjtést e czélra már meg is kezdette. Tehát komoly dologgal állunk szemközt, mely megérdemli, hogy a Koós Ferencz által történelmi ténynek nevezett állítást közelebbről megvizsgáljuk.

Az 1603. év július 17-ike szomorú napot jelez Erdély történelmében. E napon vivatott Brassó mellett az eldöntő ütközet az Erdély függetlenségeért küzdő Székely Mózes és az Erdély megszerzésére törekvő bécsi udvar szövetségese, Rádul havasalföldi vajda között.

Mint általánosan tudva van, a csatát Székely Mózes elvesztette. Török segédcapatai mindjárt az ütközet elején megfutottak s Rádul szerb és székely katonái a fejedelmet a magyar nemesség színe-virágával együtt lemészárolták. Az elesett fejedelem holttestének sorsára nézve lássuk a forrásokat.

Ezek között első helyen állanak az egykorú szász naplók, még pedig a brassói szász naplók, kik a városuk mellett lezajlott küzdelemről a legjobb értesítést kaphatták s kik a csata után Brassóban lefolyt jeleneteknek szemtanul voltak. Weiss Mihály Brassó akkori bírójának diariumában<sup>1)</sup> következőleg beszéli el az ütközetet és az azt követő részleteket: »Anno 1603. die 17. történt az ütközet Rádul és Mózes között a mi határunkon a papiros-malomnál, Mózes megveretett; fejét a városba hozták és a német katonák megnyúzták, teste a csatatéren nyugszik. Elesett 3000 ember. Az előkelők a nemességből mind elesetek vagy fogságba kerültek. Thöldi István, a Mózes generalisa és Bogáti Miklós egykor Zsigmond kancellárja amaz 5000 frtért a vajdatól emez 3000 frtért egy rác kapitánytól megváltották magukat. Súlyosan megvoltak sebesülve, itt meghaltak és a magyar templomban fekszenek. Én is kiváltottam pénzért egy Allia nevű előkelő fiatal embert....«

Feltűnő, hogy Weiss Mihály, ki a Koós által idézett Bethlen Farkas tanúsága szerint a szerencsétlen fejedelem fejét eltemettette, saját naplójában erről meg nem emlíkezik. Pedig elmondja, hogy Thöldi és Bogáti hová temettették s hogy nem szerénységű hallgatja el Székely Mózes fejének állítólag általa történt eltakarítását, mutatja az a körülmény, hogy a fogoly Allia kiváltásával mintegy dicsekszik.

Bánfi Peter brassói polgár naplójában<sup>2)</sup> ezt mondja 1603. július 17-re: »E napon Rádul vajda és Rádul György, Székely Mózes a sáncokban megtámadták, azokból kiűzték úgy hogy ő maga is elesett a papiros-malomnál s vele sok nemes urak és Mózesnek fejé a brassói piacon lábbal rugdosták.«

Hasonló rövidséggel nyilatkoznak a többi egykorú brassói szász naplók.<sup>3)</sup>

Hogy Székely Mózes fejé eltemettett-e, ki álltal és hová? egyikök sem említi.

Ép oly kevéssé felelnek meg e kérdésekre az egykorú magyar írók, kik a brassói ütközethez korra legközelebb állanak és így elsőrangú forrásoknak tekinthetők. Istvánfy, Nagy Szabó Ferencz, Enyedi Pál és Sepsi Laczkó Máté. Történelmi bizonyosságról tehát e kérdésben, illetőleg a Koós Ferencz állításában szó sem lehet. Lássuk a valószínűséget.

A mennyire az 1603-diki brassói csatára vonatkozó történelmi műveket átnézhettem, tudomásom szerint csakis Bethlen Farkas beszéli el idézett munkájának V. kötetében Székely Mózes fejének sorsát és miután Koós Ferencz is rá hivatkozik, Bethlen tudósítása közelebbi figyelmet érdemel.

Bethlen Farkas nem egykorú történetíró. II. Rákóczy György és Apafi Mihály kortársa s hírneve munkáját körülbelül a 17. század közepén, a brassói csata után egy félszázaddal irta.

<sup>1)</sup> Deutsche Fundgruben zur Geschichte Siebenbürgens. N. F. 158. 1.

<sup>2)</sup> Deutsche Fundgruben. 249. 1.

<sup>3)</sup> Lásd: Deutsche Fundgruben etc. és Blätter für Geographie etc. 1843. év.

Nem tartozik e helyre Bethlen Farkasnak, mint történetírónak méltánylása; csak annyit jegyzek meg, hogy forrásait általában jól megválogatta és sokszor megemlíti a szerzőt is, kitől az események leírását átvette. Miután a Székely Mózesre vonatkozó részleteknél forrást nem említ s miután az egykoru szász és magyar írók e részleteket nem ismerik, bizonyosnak vehetjük, hogy Bethlen Farkas idevonatkozó tudósítását a hagyományból merítette. Tudósítása szószent a következő: „Cranium cuti exutum, in publico foro, ad omnium conspectum, coeno ac sordibus din jacuit coopertum: quod postea Michael Fejér (quod Album denotat) Urbis Coronensis Civis primarius, hostium ludibriis subtractum, in viridario quodam suo brevi scrobe facta, humo obruendum curavit.“ Koós Ferencz fordításában így hangzik: „A fejbőrtől megfosztott koponya mindenek szeme láttára a piacon sokáig a szemeten hevert, melyet aztán Fejér Mihály Brassó város polgármestere az ellenség gunyjai elől eltüntetve, saját kertjébe kis gödröt ásott és eltemettette.“

Első tekintetre feltűnik, hogy Koós a fordításnál hibát követett el: kihagyta a „quodam“ szócskát és e helyett „valamely kertjében“ így fordította: „saját kertjében.“

Pedig e szócskától nagyon sok függ. Bethlen Farkas a hagyományból értesült, hogy Weiss Mihály a Székely Mózes fejét eltemettette, de azt a hagyomány sem tudta, hová s Bethlen Farkas, miután jól tudta, hogy Weiss Mihálynak e hatalmas és gazdag szász polgárnak, bizonyára több kertje volt, mint lelkiismeretes történetíró nem akart olyat mondani, mit nem tud s egész általánosságban és határozatlanul oda tette „in viridario quodam suo.“ Koós Ferencznek úgy látszik ma három és félszázaddal később nincsenek ilyes aggodalmai s bátran és határozottan kijelöli a Klastrom-utca 11. számú telkének hátsó részét, melyet ugyan senki be nem bizonyít ma, hogy a Weissé volt s hol „viridarium“ (= térs mulató kert) nem is lehetett, miután a telek ezen hátsó része a belváros erődítésének területébe esett.

Ezek a száraz tények s ezekből ki tudná ma megmondani, hol nyugszik a szerencsétlen Székely Mózes feje? A belváros területén semmi esetre sem, hanem ha a Bethlen által megőrzött hagyományt elfogadjuk, a viridarium jelentése szerint talán valamelyik méhkerben.

Ajánlom e sorokat az Emke választmányának figyelmébe. Az emléktáblát felállíthatják ugyan, de attól tartok, hogy az nem a hős fejedelem fejének nyughelyét, hanem a brassói magyar közönség tulélnék történelmi képzelődését fogja megörökíteni.

Dr. Mika Sándor.

## Színház, irodalom és művészet.

**Hangverseny.** Rendkívül csekély számú közönség előtt adta vasárnap délután 5 órakor Waldner József hangversenyét. Nem emlékezünk hogy a Nr. 1 termét valaha oly üresen láttuk volna, mi annál inkább sajnálódó, mert Waldner igazi művész. Ritka terjedelmű hangja, (két octávnál is több), mélyen átértett előadása, érczes hangja, művészi mérséklet és felfogás a hangversenyzőt elsőrangú énekessé teszik. Schubert s Schumann több dalával, de különösen három Löwe-féle balladával a szó szoros értelmében elragadta a közönséget, mely oly lelkesen nyilvánította tetszését, hogy Waldner a műsort még egy Jensen-féle dallal meg is toldotta. E hangversenyen hallottuk még Cesch bécsi zongorázót is, ki csinosan, fejlett technikával, bár kissé szintelenül játszott Rubinsteinől, Lisztől s Schumanntól.

\*  
„Közlekedés“. Gömöri Lajos szerkesztésében és Hornyánszky Viktor akadémiai könyvkerekedő kiadásában újév óta kitűnő, valóban hűzágótló havi szakfolyóirat jelenik meg „Közlekedés“ címen. A legújabb áprilisi füzet 7 iv terjedelemben, következő tartalommal jelent meg: Alakítsunk közlekedésügyi szakársutatót — Rácz Sándortól; Új irányok a postatakarékpénztárak fejlődésében — dr. Halász Sándortól; Ohm Simon György — H. S.-tól; A vasut mint közintézmény — Gömöri Lajostól; A Hughes-féle gép erőműtani része — R. S.-tól; A vasutak kereskedelmi nyomjelzése — Kovács Istvántól; Amerika Egyesült államainak postaügye — Németh Imrétől; Szakirodalmi értesítő. A folyóirat évenként 84—96 ivnyi tartalommal jelenik meg s előfizetési ára egész évre csak 6 frt, — egyes szám 50 kr. — Ajánljuk e kitűnő szakfolyóiratot a szakkörök figyelmébe.

## Helyi és vidéki hírek.

**Áthelyezés.** Mint értesülünk, a közlekedési miniszter áthelyezte a brassómezei államépítészeti hivatal főnökét, Mikes Gyula kir. mérnököt Dicső-Szent-

Mártonba s az ottani főnököt, Windt Lajos kir. mérnököt Brassóba. E személyváltozás tegnap jelentetett be a közigazgatási bizottságnak.

**Műkedvelői előadás.** A vén bakancsos és fia a huszár-ból vasárnap volt a főpróba a színházban. E próba után ítélve, az előadás kitűnő lesz s minden tekintetben meg fogja lepni a közönséget. Az előadásra jegyek kaphatók csütörtök estig László M. s L. urak üzletében s pénteken a színház pénztáránál. Örövendesen konstatáljuk, hogy a közönség körében igen élénk érdeklődés nyilvánul a színelőadás iránt s a jegyeket csak úgy kapkodják. Lapunk jövő számában közöljük a színelőadást.

**Dalárdák Szegeden.** Mint értesülünk, a helybeli magyar dalárda választmánya már elhatározta, hogy részt vesz a szegedi dalárversenyen.

**Városi ügyek.** Brassó város képviselőe f. hó 10-én, esetleg 11-én d. u. 3 órakor rendes közgyűlést tart. Napirenden következő tárgyak vannak: 1) Javaslat az alsó-tömösi róm. kath. egyház számára egy kis városi telek átengedése tárgyában. 2) Folytatása a helyi gőztramway tárgyában kötendő szerződés tárgyalásának. 3) A hétfalusi erdők felmérésének hitelesítéséhez egy szakértő választása és szavazó-tagok választása a bizottsági elnök választásához. 4) Javaslatok a piacférti tisztességhely tárgyában. 5) Javaslat a magyar ev. templom és Nap közötti ut elhatározott parkirozása tárgyában. 6) A Trauschenfels-alapítvány 1888. évi számadása. 7) A krizbai nyirkert 1888. évi számadása. 8) Az állandó választmány választása. 9) A bolgárszeg 888. sz. a. városi malom helyreállításának költségvetése. 10) Javaslat egy erdészlak építésére. 11) Dr. Greising és a városi tanács javaslata Zajzon fürdő tárgyában. 12) Javaslat egy a vledényi erdőben lévő rét eladására. 13) Javaslat a városi orvosoknak kártalanítására beszerzett oltó-anyagért. 14) Javaslat 2 vágóhídi-biztos alkalmazására, borjuk, háranyok és sertések megsemmisítésére vágás előtt és után. 15) Javaslat a Rudolfut és új sétátérnek légszusz-világítása tárgyában. 16) A szinlőház 1888. évi számadása. 17) Dr. Fabritius József városi főorvos kérvénye szabadságért. 18) Javaslat egy bizottság kiküldésére a légszusz-telep megváltása tárgyában.

**A választók figyelmébe.** Figyelmeztetjük a választó-polgárságot, hogy a mult évről netalán hátralékos adó bezárólag e hó 15-ig befizetendő, különben az illetők elvesztik választó jogukat.

**Megyei ügyek.** Brassómezei közigazgatási bizottsága tegnap d. e. Roll Gyula kir. tanácsos-alispán elnöke alatt rendes havi gyűlést tartott. A folyó, rendes előterjesztéseken kívül több kisebb jelentőségű ügy fordult elő. Ugyanekkor terjesztett elő a közlekedési miniszter leirata, mely szerint Mikes Gyula kir. mérnököt, az államépítészeti hivatal főnökét áthelyezi Dicső-Szent-Mártonba s onnan Windt Lajost Brassóba. Ennek kapcsán Mikes Gyula felhozva, hogy a mit mult évi szolgálatba lépése alkalmával jelzett, t. i. hogy főfőrekvése leendő mindenben a vármegye érdekeit képviselni, azt igyekezett is mindenben megtartani; minden főfőrekvése odairányult, hogy a közigazgatási bizottság tetszését megnyerje s ha ez talán egyben-másban nem sikerült volna, az nem rosszindulatból, hanem csakis esetleges turbuzgásból eredhetett. Sajnosan válik meg Brassómezeiből, de kénytelen a miniszter rendeletének eleget tenni. Midőn ezeket felhozta, bucsut vesz a közigazgatási bizottságtól s annak egyes tagjaitól. A gyűlés lefolyásáról lapunk jövő számában részletesen tudósítunk.

**A brassói cellulose-gyár építését** már megkezdtek Zernesten. A részvénytársaság már irodát is nyitott Brassóban.

**Emke.** A krizbai ifjúsági dalárda, Szabó Gergely ottani tanító közreműködésével f. hó 22-én az Emke javára táncszal egybekötött dalestélyt rendez. Ezen dalestély az Emke brassómezei választmánya elnökségénél bejelentetvén, arra az engedély megadatott.

**Nagy tűz** volt a mult héten Hosszúfaluban, melynek egy ház és nyolcz csűr esett áldozatul.

**A keleti utazásra** a bejelentési határidő utolsó napja f. hó 10-ével, azaz csütörtökkel lejár. Erre azon megjegyzéssel figyelmeztetjük a t. közönséget, hogy bejelentések a „Brassói kereskedelmi és iparegyesület“ irodájában fogadtatnak el, a hol programok ingyen kaphatók.

**Rendőri hírek.** (Tömeges elfogatás.) Vasárnap d. u. több nyéni oláhnét adott át a rendőrség a büntető bíróságnak, ezekkel együtt az általuk lopott nagy mennyiségű posztóneműt, cipőt, kalapot, szijazatot stb.-t. Kétségtelen, hogy e tárgyakat több hetivásár alkalmával lopták. Minthogy azonban eddig a loptott tárgyaknak csak tíz gazdája akadt, a finom szövetek és posztók, színes szövetek, szijazatok s női cipők tulajdonosai eddig nem voltak kinyomozhatók, ezennel felhivatnak ez uton, a kir. törvényszék büntető osztályánál jelentkezni. (Lopás.) Tegnap délután öt órakor

tett a bíróságnak Daka István molnárlegény, ki Papp János és ifj. Abri János kárára lopást követett el. — (Véres verekedés) volt vasárnap este Bolgárszegen egyrészt Villi György, ennek neje és sógornéja s másrészt Marika Rudu Loj között, melynél Villiné súlyos testi sértést szenvedett.

**Mindig ritkábban** előforduló temetés volt vasárnap d. u. nálunk. Mint szombati számunkban jeleztük, átadták az anyaföldnek földvári Schmidt Albert volt 1848—89. honvéd-huszárőrnagyot életének 68 évében, csaknem teljesen törődött testtel és megvakult szemekkel. A boldogult 1848-ban a Vilmos huszárezredben szolgált, mint őrnagy. Egész ezredével a szadságharcz ügyéhez fordulván, a nagy-sarlói csatában újnyi mély és tétőgő koponyasebet kapott, mely gyógyulása után is egész haláláig mély koponyabetolypadást mutatott. A szabadságharcz után fogságát kiállván, Brassóba jött és fűszerkereskedő-ségéd, ezután önálló fűszerkereskedő lett és volt több éven át; ennygyáros apósa elhalálása után átvette ennek üzletét s folytatta egészen haláláig. Vele kihalt vidékünkéről az eredeti, régi huszár jellemző derék alakja. Jóindulatu higgadt munkás és komoly férfi volt. Főfőrekvése volt és abban találta dicsőségét, hogy mind az 5 fiából huszárt neveljen; ezért is ért, mert a gyászolók sorban így következnek; Schmidt Albert főhadnagy a 16. huszárezredben, Schmidt Vilmos főhadnagy a 6. huszárezredben, Schmidt Lajos huszárhadnagy a 6. ezredben, Schmidt Ágost főhadnagy a 10. huszárezredben, és Schmidt Sándor huszárhadnagy a 10. ezredben. Az elhunyt elnöke volt a brassói honvédegyületnek. Rokonszenves részvét kíséri a végnyugalomra. Legyen könnyű fölőtte a föld!

**Hangversenyt** rendeznek Székely-Udvarhelyen f. hó 13-án este az ottani kir. törvényszék dísztermében a létesítendő sétatér alapja javára. A műsor művészies összeállítású.

**A francia világkiállítás gyors léptekkel** halad befejezése felé. Oly látnivalót fog nyújtani, a melyhez fogható eddig még nem volt. A politikai küzdelmek, a felszabadult pártszennvedélyek és a példátlan izgatások minden heveségük dacára sem voltak képesek a keletkezésében levő nagy műnek egy csep kárt sem okozni. Egész Franciaország serény részt vesz e vállalkozásban és a zseniális férfiak egész ereje, a szellem valódi lovagjai, szorgalmasan építik a nagy épületet, még csak néhány nap, s telő alatt áll az egész.

**Gyilkosság.** Kundi István hajdunémethi községi bíró a napokban összeveszett Nyiga Pál kishíróval s leszúrta. A szerencsétlent a két szurás éppen szívére érte s rögtön meghalt. A gyilkos erre felakasztotta magát. A borzasztó tett nagy izgatottságban tartja a közönséget.

**Dohányzók figyelmébe.** Mióta a dohány- és szivar-neműk árait felemelték, azóta — mint a statisztika bizonyítja — a cigarettázás óriási mérvben emelkedett. Szolgálatot vélnék tehát tenni a dohányzóknek, ha figyelmüket Wlach Albert Bécsben élő hazánkfiára (Mariahilferstrasse 58) felhívjuk, kinek szabadalmazott „Imperial“ szivarkatöltő-gépe (80 krtól 1 frt 30-ig) a legnagyobb méltánylást igényli. E cigarettakészítő-gép, mely munkaképességre nézve minden hasonló készítményt felülmúl, épúgy vékony hölgycigaretták, mint szivarvastagságú cigaretták készítésére alkalmas, — a legjobb, a mi e nemben készül. A kedvelt nickelből van készítve, csinos alakja folytán minden dohányzó-asztal díszét képezi, rendkívül könnyű kezelése következtében, úgy hölgyeknek, mint férfiaknak kellemes időöltésül szolgál, de hasznos is, mert e géppel a legfinomabb dohányból készített egy cigarettát alig 1—1½ krba kerül, és ehhez csakis egy kész 5 kros specialitás-cigarettát hasonlítható. Hasonló figyelmet érdemel e czégnak gazdag cigarettahüvely raktára, melyben több mint 500 a legújabb ágyptusi, török-, orosz- és fantázia-hüvely-vignetták arany- és színnyomásban vannak képviselve. A nevezett czég kívánatra szívesen küldi ingyen és bérmentve gazdag minta-katalogusát, melyhez egy több mint 200 különféle hüvely-vignetta-mintával ellátott eredeti iv Houblon-papír van mellékelve. A legérdekesebb, ha valaki egy „Imperial“ cigarettát-töltő-géppel egyszerűsmind meghozatja magának 1 frt 50 krtól és cigarettahüvelyek dísz-mintagyűjteményét, mely az 500-at messze túlhaladó a legkülönbözőbb és legszebb hüvelyeket tartalmazza.

## T á v i r a t o k.

**Brüsszel,** ápril 8. (A „Brassó“ eredeti távirata.) A francia kormány megkereste a belga kormányt Boulanger kiutasítására. Boulanger titokban érintkezett Napoleon Viktor herczeggel.

**Bukarest,** ápril 9. (A „Brassó“ eredeti távirata.) Catargiu megbízott kabinet-alakítással.

## Süketeknek.

155 1—52

Egy egyén, a ki egy egyszerű szer által meggyógyult 23 évi süketsegből és fülzugasból, kész annak leírását német nyelven mindenkinek ingyen elküldeni. Cím: J. H. Nicholson, Wien IX., Kollingasse 4.

## Közgazdaság.

Az „Anker”. Az Anker élet- és járadék-biztosító-társaság márczius hó 28-án tartá 30-ik évi rendes közgyűlést Zichy Ödön gr. elnöke alatt.

Az évi jelentésből a következőket emeljük ki: 1888. évben ajánlatok 21,875.493 frt összegben nyújtattak be és 7782 szerződés 19,149.343 frt tőke és 6498 frt járadékkal realizáltatott. Az év végével 60.900 halál- és túlélési biztosítás 148,373.173 frt összegben és 52.079 frt járadék és hozzászámitva a közös túlélési társulások 16,199 aláírását 25,394.755 frttal, 77,090 szerződés 173,767.929 frt biztosított, illetve jegyzett tőkével és 52.079 frt járadék maradt érvényben. — Az Anker 1888-ban halálesetek, visszavásárlások, túlélési és járadék-biztosítások után az illetőknek 1,227.053 forintot, a társulási tagoknak 1,998.704 frt kölcsön [fejében a biztosítottaknak 233.491 frt fizetett, holott a díjtartalék emelésére 1,983.708 frtot fordított.

Az előny a biztosítottak részére abból tűnik ki, hogy a társulási tagok a részletben befizetett 956.114 frtért 1,998.704 frtot, azaz a betét 6 $\frac{3}{4}$  százaléka és kamatok kamatozásával a túlélésre nyereséyrészszerrel biztosítottak, nyereséyről a biztosított tőke után 25.07 százalékat kaptak, ellenben a halálesetre nyereséyrészszerrel biztosítottakra nyereséyről az évi díj 25 százaléka jutott.

A társulat kezességi képessége a túlélési társulás 14,545.731 frt alapján kívül a következő alapokból áll; a túlélésre nyereséyrészszerrel biztosítottak alapja 7,501.853 frt díjtartalék és nyereséyalap, a halálesetre nyereséyrészszerrel biztosítottak részére 2,285.996 frt díjtartalék, a halálesetre és nyereséyrészesülés nélkül biztosítottak, valamint járadék-biztosítások részére 8,272.485, ehhez járul még a részvénytőke 1,000.000 frttal és a tőketartalék külön tartalékokkal 1,796.713 frt, összesen 35,402.780 frt. A társulat összes vagyona 36,471.934 frt.

A befektetést illetőleg megjegyzendő, hogy egy rész bécsi és budapesti ingatlanokra van elhelyezve, melyek az évi leírások folytán jóval a valódi értéken alul szerepelnek a mérlegben. A vagyon túlnyomó része jelzálogos biztosítékot nyújtó és állami garanciát élvező elsőrangú értékekben van elhelyezve, mely körülmény a fölülvizsgáló bizottságnak alkalmat nyújtott, elismerőleg hangsúlyozni, hogy a társulat a befektetéseknél szigorú óvatossággal jár el és a biztosítási alapok és tartalékok szükségesnél nagyobb gyarapítására különös gondot fordít.

## Brassói vasutforgalom.

I. Érkezés Brassóba.

1) Budapest felől.

Személyvonat délelőtt 9 óra 46 perczkor.

Vegyesvonat este 9 óra 52 perczkor.

2) Bukarest felől.

Vegyesvonat délután 2 óra 32 perczkor.

II. Indulás Brassóból.

1) Budapest felé.

Személyvonat este 7 óra 10 perczkor.

Vegyesvonat reggel 4 óra 10 perczkor.

2) Bukarest felé.

Vegyesvonat délután 1 óra 55 perczkor.

## Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1889. április hó 9-én.

|                              |                        |
|------------------------------|------------------------|
| Román papírpénz a 20 frankos | 9.45 vétel 9.47 eladás |
| ezüstpénz a 20               | 9.40 • 9.45 •          |
| Napoleon d'or (aranypénz)    | 9.52 • 9.53 •          |
| Török lira                   | 10.79 • 10.81 •        |
| Arany                        | 5.57 • 5.63 •          |
| Orosz papírrubel             | 127.— • 128.— •        |

## Társzerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Ségesvár.)

Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton.)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szerényi József.

## HIRDETMÉNYEK.

## Első brassói virágkiállítás.

Van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy folyó hó 12., 13. s 14-én a tanácsház nagy termében virágkiállítást rendezünk, mely nyitva áll reggel 9-től este 6 óráig.

Belépti díj felnőtteknek 20 kr, gyermekeknek 10 kr; állandó jegy 50 kr. — Jegyek kaphatók Kypa Ágost és Kypa Keresztély urak virágkereskedéseiben a nagy-utcában.

A kiállított virágok eladók lesznek.

E kiállításra tisztelettel bátorodik meghívni a n. é. közönséget

A kiállítási bizottság.

## CSÜTÖRTÖKÖN

d. u. 5 órakor a brassó-belvárosi kisdédóv-intézetben (Szt.-János-utca, szt.-Ferencz-rendiek zárdája mellett) egy nagy és jó

## csempe-kályha

adatik el a legtöbbet ígérőnek.

## Vívó-sport!

Van szerencsém ezennel értesíteni a t. közönséget, hogy Brassóban középső-várutca 233. sz. alatt (Kammer-féle ház)

## vivótermet és iskolát

nyitottam, hol mérsékelt díjak mellett taníttatik a vívás.

Tanítási idő hétköznapokon délután 5 órától este 8-ig, — azontúl 10 óráig assaud-vívás.

Kérem a t. közönség szíves pártfogását.

Kodesch Béla József,  
okl. vívómester.

Szám 2489.—1888. tllkvi.

## Arverési hirdetményi kivonat.

A hosszúaszoí kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rimner János nagy-szebeni lakos végrehajtónak kis-ekemezői Weber Anna szül. Krämer végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a hosszúaszoí kir. járásbírósg területén fekvő Kis-Ekemező község 40 számú telekjegyzőkönyvben A + 1—5, 7—9, 11—14, 16 tól 32, és 34 rendszámok alatt foglalt s Weber Anna szül. Krämer és Weber Mihály tulajdonát képező és összesen 1272 frtra becsült ingatlanokra az egyenkénti becsérték mint megállapított kikiáltási árban az egyenkénti arverést elrendelte és hogy ezen in-

gatlank az 1889. évi május hó 1-ső napján délelőtti 8 órakor Kis-Ekemező község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. törv.-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hosszuaszo, 1888. november 15-én.  
A kir. járásbírósg telekkönyvi hatósága:

(153) 1 - 1  
Kelemen,  
kir. járásbíró.

## Bor-eladás.

3000 veder 1885-beli ó-bor  
elárusittatik

Szakáts László urnál

Szász-Sebesen,  
Queer-utca 385. sz. a.

## Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegségek esetében lehet megismerni és ez okból jönnek Richter kiadó intézetéhez a legszívezebb köszönő-íratok „A betegbarát” című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldéséért. Mint a szerencsésen meggyógyultak hozzányomtatott értesítései bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben húszéves tapasztalat eredményei vannak letéve megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Kie becses könyvet megszerzeni óhajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarát” és pontos címét s címmezze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

## Az építők figyelmébe.

A legjobb **hydraulikus MÉS**  
**és PORTLAND CEMENT**  
eredeti gyári árakon mindig és minden tetszés szerinti mennyiségben raktáron van

Lootz F. J.

raktárában.

Brassó, Széles-utca 574.

**RÉSZVÉNYEK**  
a „Brassói bányá- és kohóegylet“-től  
(„Kronstädter Bergbau u. Hütten-Actiengesellschaft”)  
jó áron megvétetnek.

Ajánlatok czimzendők:

**EDMUND GRÜN**

Bank- u. Wechslergeschäft, Wien I., Goldschmiedgasse 2.

Külön iroda

mindennemű exotikus értékpapírok részére.

Az összes gyógytudományok tudora

**Dr. Bachmaier Viktor**

nő- és gyermekorvos

rendel naponként déli 11—1 óráig.

Lakása: Nagy-utca 517. szám a. (Bachmaier-féle ház.)

157 1 - 4

## MEGBIZÁSOKAT

156 1 - \*

értékpapírok és pénznemek  
bevásárlására, eladására,

különösen ajánlható sorsjegyek convertálása, tekintettel a jelenlegi magas árfolyamokra, valamint ilyenmű értékek

## ELŐLEGEZÉSÉT

a legelőnyösebb feltételek mellett ép úgy, mint az új osztrák sorsjegybélyeg-törvény értelmében szükséges lebélyegzéseit a sorsjegyeknek jutalékmentesen elvállal

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügynöksége  
Brassón, Színház-utca.